

Закон о електроенергетској и грађевинској инспекцији и инспекцији парних котлова

Закон је објављен у "Службеном гласнику СРС", бр. [5/83](#), [15/83](#), [45/85](#). Види: [чл. 73](#) Закона - 24/85-1364. Види: [чл. 7](#) Закона - 6/89-394. Види: [чл. 76](#) Закона - 59/89-2112. Види: [чл. 65](#) Закона - 53/93-1357. Види: [чл. 2](#) Закона - 67/93-3111. Види: [чл. 48](#) Закона - 48/94-1497. Види: [чл. 65. тач. 2](#)) Закона - 44/95-1639. **НАПОМЕНА:**

Престале да важе одредбе Закона које се односе на електроенергетску инспекцију - види: [чл. 76](#) Закона - 59/89-2112. **НАПОМЕНА:** Престале да важе одредбе Закона које се односе на грађевинску инспекцију - види: [чл. 65. тач. 2](#)) Закона - 44/95-1639.

І. ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Надзор над придржавањем закона, других прописа и општих аката, стандарда, техничких норматива и норми квалитета у области електроенергетике, грађевинарства и парних котлова врше органи управе надлежни за послове електроенергетске и грађевинске инспекције и инспекције парних котлова, ако поједини послови тог надзора законом нису стављени у надлежност другог инспекцијског органа.

Члан 2.

Инспекцијски надзор у области електроенергетике обухвата надзор над придржавањем закона, других прописа и општих аката, стандарда, техничких норматива и норми квалитета који се односе на пројектовање, грађење, односно реконструкцију, одржавање и коришћење електроенергетских објеката, инсталација, уређаја, постројења и опреме у тим објектима, изузев на извођење грађевинских радова, на извођење радова на уграђивању и монтажи електроенергетских инсталација, уређаја, постројења и опреме у другим објектима, на квалитет производње и испоруке електричне енергије, рационално коришћење енергетских горива и сировина у процесу производње и економичност њиховог избора, оптималну искоришћеност капацитета за производњу електричне енергије, као и надзор над придржавањем закона, других прописа и општих аката којима су утврђени услови и начин обезбеђења несметаног функционисања електроенергетског система.

Члан 3.

Инспекцијски надзор у области грађевинарства обухвата надзор над придржавањем закона, других прописа и општих аката, стандарда, техничких норматива и норми квалитета који се односе на пројектовање, грађење и реконструкцију инвестиционих објеката (високоградње, нискоградње, водопривредних објеката и др.), на извођење појединих грађевинских радова на тим објектима, на грађење објеката грађана и грађанских правних лица, на производњу грађевинских материјала, као и на техничка својства и квалитет префабрикованих елемената и готових конструкција.

Инспекцијски надзор обухвата и надзор над одржавањем и коришћењем грађевинских објеката кад је то одређено законом или одлуком скупштине друштвено-политичке заједнице.

Члан 4.

Инспекцијски надзор у области парних котлова обухвата надзор над придржавањем закона, других прописа и општих аката, стандарда, техничких

норматива и норми квалитета који се односе на израду, реконструкцију, одржавање и коришћење парних и вреловодних котлова, прегрејача паре, загрејача воде, затворених судова за компримоване, течне и под притиском растворене гасове и других судова под притиском (у даљем тексту: парни котлови), на пројектовање, грађење, реконструкцију и одржавање постројења гасовода и нафтовода, изузев на извођење грађевинских радова, спољни и унутрашњи развод у топланама, магистралним и секундарним топловодима и грејним постројењима у објекту, као и надзор над рационалним коришћењем енергетских горива и сировина при експлоатацији парног кола и економичност њиховог

избора.

Члан 5.

Инспекцијски надзор врше републички, градски и општински органи управе надлежни за послове електроенергетске и грађевинске инспекције и инспекције парних котлова (у даљем тексту: органи техничке инспекције).

Органи техничке инспекције врше непосредан надзор преко електроенергетског и грађевинског инспектора и инспектора парних котлова.

Инспектори су самостални у свом раду у границама овлашћења утврђених законом и другим прописима и за свој рад су лично одговорни.

Члан 6.

Друштвено-политичке заједнице су дужне да обезбеде вршење инспекцијског надзора над објектима и радовима утврђених овим законом у погледу примене закона, других прописа и општих аката, стандарда, техничких норматива и норми квалитета који се односе на пројектовање, грађење и коришћење тих објеката.

Вршење инспекцијског надзора у области из чл. 2, 3. и 4. овог закона или у појединим од тих области, могу две или више општина или све општине са подручја међуопштинске регионалне заједнице или са подручја различитих међуопштинских регионалних заједница организовати преко заједничког инспекцијског органа.

Члан 7.

Органи техничке инспекције, у оквиру своје надлежности утврђене законом, одлуком скупштине друштвено-политичке заједнице или другим прописима врше непосредан увид у поступање и пословање организација удруженог рада и других самоуправних организација и заједница (у даљем тексту: организације) које врше послове у области производње, преноса и дистрибуције електричне енергије, пројектовања и грађења објеката, производње грађевинских материјала, производње, монтаже и одржавања парних котлова, као и организација које врше експлоатацију или управљају тим објектима, ради провере да ли се те организације придржавају закона, других прописа и општих аката, стандарда, техничких норматива и норми квалитета и да у циљу њиховог законитог пословања изричу управне мере и предузимају друге радње на које су овлашћени.

У вршењу инспекцијског надзора над изградњом објеката грађана и грађанских правних лица, органи техничке инспекције у оквиру својих права и дужности утврђених законом или одлуком скупштине друштвено-политичке заједнице, врше непосредан увид у поступање грађана и грађанских правних лица кад граде објекте или изводе друге грађевинске радове и изричу управне мере и предузимају друге радње на које су овлашћени ради обезбеђења придржавања закона и других прописа, стандарда, техничких норматива и норми квалитета, којима се утврђују услови и начин грађења, односно извођења радова на тим објектима.

Члан 8.

Органи техничке инспекције исте друштвено-политичке заједнице су дужни да у вршењу инспекцијског надзора међусобно сарађују, да остварују сарадњу са другим органима инспекција исте друштвено-политичке заједнице и других друштвено-политичких заједница које врше надзор над применом закона, других

прописа и општих аката, стандарда, техничких норматива и норми квалитета којима су утврђени санитарни, противпожарни, водопривредни, урбанистички и други прописани услови за пројектовање, грађење и коришћење објеката и да предузимањем заједничких акција и превентивних мера спречавају повреду закона, других прописа и општих аката у области у којима врше инспекцијски надзор и обезбеде усклађеност тих акција у циљу благовременог предузимања мера на које су овлашћени.

Члан 9.

Органи техничке инспекције врше инспекцијски надзор по службеној дужности, на начин и по поступку утврђеним овим законом.

Органи техничке инспекције су дужни да изврше инспекцијски надзор над објектима и радовима који су у њиховој надлежности и на захтев организација удруженог рада и других самоуправних организација и заједница и друштвено-политичких организација и да налажу предузимање мера за које су овлашћени.

Органи техничке инспекције су дужни да у вези са пословима из свог делокруга узму у поступак пријаве грађана, радних људи и организација удруженог рада и других самоуправних организација и заједница и друштвено-политичких организација и о резултатима поступка да обавесте подносиоца пријаве.

Члан 10.

Републички органи техничке инспекције у погледу надзора над извршавањем савезних и републичких закона и других прописа и општих аката из области електроенергетике, грађевинарства и парних котлова имају права и дужности да општинским и градским органима техничке инспекције издају обавезне инструкције за извршење послова из оквира своје надлежности и за примењивање закона, других прописа и општих аката, да траже извештаје, податке и обавештења о извршеним инспекцијским прегледима и стању у области инспекцијског надзора за који су овлашћени и да непосредно остварују увид у њихов рад, као и друга овлашћења прописана законом и одлуком скупштине друштвено-политичке заједнице.

Републички органи техничке инспекције су дужни, да општинским и градским органима техничке инспекције пружају стручну помоћ у вршењу њихових послова и да у том циљу дају стручна објашњења и мишљења, организују стручне консултације, непосредно учествују у вршењу надзора кад је то неопходно и предузимају друге мере којима се обезбеђује јединствено поступање тих органа у поступку вршења инспекцијског надзора.

Права и дужности републичких органа техничке инспекције из ст. 1. и 2. овог члана, према општинским органима техничке инспекције на територији града Београда врше градски органи техничке инспекције.

II. ОРГАНИЗОВАЊЕ И УСЛОВИ ЗА ВРШЕЊЕ ИНСПЕКЦИЈСКОГ НАДЗОРА

Члан 11.

Послове инспекцијског надзора у области електроенергетике, грађевинарства и парних котлова врше општински органи техничке инспекције изузев послова који су законом или одлуком скупштине друштвено-политичке заједнице стављени у надлежност републичким, односно градским органима техничке инспекције.

Републички органи техничке инспекције могу непосредно да врше инспекцијски надзор у свим пословима и са свим овлашћењима која су законом утврђена за општинске, односно градске органе техничке инспекције, ако их ти органи и поред упозорења не врше и ако би неизвршавање тог надзора могло изазвати теже штетне последице.

Овлашћење из става 2. овог члана према општинским органима техничке инспекције на територији града Београда имају градски органи техничке инспекције.

Члан 12.

Инспектора општинског и градског органа техничке инспекције поставља и разрешава функционер који руководи органом у чијем су делокругу послови инспекцијског надзора из чл. 2, 3. и 4. овог закона у сагласности извршног савета скупштине општине, односно Града, ако одлуком скупштине општине, односно Града није одређен другачији начин постављања и разрешавања инспектора техничких инспекција.

Инспектора републичког органа техничке инспекције поставља и разрешава функционер који руководи републичким органом управе у чији делокруг спадају послови инспекцијског надзора из чл. 2, 3. и 4. овог закона, односно у чијем саставу се налази инспекцијски орган, у сагласности са Извршним већем Скупштине СР Србије.

Инспектори се постављају на послове инспекцијског надзора на време од 4 године у складу са условима прописаним овим законом и општим актом о систематизацији задатака и послова органа. Ови радници могу под истим условима бити поновно постављени.

Члан 13.

За вршење послова инспекцијског надзора може да се постави радник који има најмање високу или вишу школску спрему одговарајуће струке, односно смера и положен стручни испит.

За вршење послова инспекцијског надзора из чл. 31, 32. и 33. овог закона може да се постави радник који има најмање високу школску спрему одговарајуће струке, односно смера, три године радног искуства у струци и положен стручни испит.

За вршење послова инспекцијског надзора над изградњом мање сложених објеката може да се постави и радник са средњом школском спремом одговарајуће струке, односно смера и положеним стручним испитом, ако су ти послови актом о систематизацији послова и задатака органа управе одређени као мање сложени инспекцијски послови и ако радници који их врше немају овлашћење за доношење решења у управном поступку.

III. ПРАВА И ДУЖНОСТИ ИНСПЕКТОРА

Члан 14.

Инспектор је дужан да пре почетка вршења инспекцијског надзора обавести одговорно лице у организацији, односно инвеститора или руководиоца градње кад се инспекцијски надзор врши над грађењем објеката, односно извођењем других радова.

При вршењу инспекцијског надзора, инспектор мора имати легитимацију којом се утврђује својство инспектора.

Легитимацију инспектору издаје функционер органа управе надлежног за послове одговарајуће инспекције.

Републички орган управе надлежан за послове електроенергетске и грађевинске инспекције и инспекције парних котлова, прописује образац легитимације инспектора.

Члан 15.

Организације, грађани и грађанска правна лица су дужни да инспектору омогуће несметано вршење послова из оквира његових права и дужности и да му ставе на увид техничку и другу документацију, податке о току и начину грађења, односно извођења радова, атесте и друге доказе о квалитету материјала и опреме, као и да му пруже другу потребну помоћ у вршењу инспекцијског надзора.

При вршењу инспекцијског надзора инспектор има право да узима узорке у присуству овлашћених лица и да обезбеђује друге доказе (саслушање сведока, вештачење и др.), којима се утврђује да ли се организација, грађанско правно лице и грађанин придржава закона и других прописа, стандарда, техничких норматива и норми квалитета.

Члан 16.

Електроенергетски инспектор има право и дужност да проверава:

1. да ли се техничка документација за грађене електроенергетских објеката, уградњу односно монтажу инсталација, уређаја, постројења и опреме израђује, односно врши у складу са законом и другим прописима:

2. да ли је за грађење, односно извођење радова на уграђивању, односно монтажи инсталација, уређаја, постројења и опреме прибављено одобрење надлежног органа;

3. да ли је организација која пројектује или гради електроенергетски објекат или која врши уграђивање, односно монтажу електричних инсталација, уређаја, постројења и опреме уписана у судски регистар за вршење тих послова, као и да ли радници који раде на тим пословима испуњавају прописане услове;

4. да ли се производња, пренос, дистрибуција и потрошња електричне енергије врши у складу са законом којим је регулисана област електропривреде, другим прописима и општим актима који утврђују услове и начин производње, преноса и дистрибуције електричне енергије као и квалитет производње и испоруке те енергије;

4а да ли електропривредна организација предузима мере за рационално и економично коришћење енергетских горива и сировина и да ли се при њиховом избору и коришћењу придржава прописаних услова и норматива у погледу квалитета, степена калоричности и других енергетских својстава и услова за њихово економично коришћење у односу на технологију производње, на техничка својства инсталација, уређаја и постројења и карактеристике производног процеса;

4б да ли се електропривредна делатност обавља у складу са законом, другим прописима и општим актима којима су утврђени услови и начин обезбеђења несметаног функционисања електроенергетског система;

5. да ли се електроенергетска, дистрибутивна, преносна, трансформаторска и разводна постројења, уређаји и електроенергетске инсталације одржавају у исправном стању у степену којим се обезбеђује рационална и економична потрошња електричне енергије и њихова безбедност;

6. да ли лица која рукују електроенергетским објектом и постројењима и која их одржавају испуњавају прописане услове за вршење тих послова;

7. да ли се електричне инсталације, уређаји, постројења и опрема у објектима из члана 32. ал. 4, 5. и 6. овог закона уграђују, односно врши њихова монтажа у складу са законом и другим прописима, стандардима, техничким нормативима и нормама квалитета;

8. и друге послове утврђене законом или одлуком скупштине друштвено-политичке заједнице.

Члан 17.

Ако електроенергетски инспектор у вршењу инспекцијског надзора утврди да се градња електроенергетског објекта, уграђивање, односно монтажа инсталација, уређаја, постројења и опреме не врши према техничкој документацији на основу које је издато одобрење за градњу, односно ако утврди неправилности у тој документацији или да се градња електроенергетског објекта, уграђивање, односно монтажа инсталација, уређаја, постројења и опреме не врши у складу са законом и другим прописима, стандардима, техничким нормативима и нормама квалитета дужан је да решењем наложи инвеститору или организацији која гради објекат, односно изводи радове да уочене неправилности и недостатке отклони у року који му одреди.

Ако инвеститор, односно организација која гради објекат, односно изводи радове не поступи по налогу електроенергетског инспектора у остављеном року или ако су неправилности и недостаци такве природе да доводе у питање безбедност објекта, суседних објеката, саобраћаја и околине или у опасност животе и здравље људи или ако предузимање мера из других разлога не трпи

одлагање, инспектор је дужан да решењем наложи обуставу радова док се утврђене неправилности и недостаци не отклоне.

Инвеститор, односно организација која гради објекат, односно изводи радове су дужни да у случају из става 2. овог члана, обуставе даљу градњу објекта, односно извођење радова, а по отклањању недостатака констатованих инспекцијским прегледом, а пре настављања радова на грађењу објекта, уграђивању, односно монтажи инсталација, уређаја, постројења и опреме, известе електроенергетског инспектора.

Члан 18.

Електроенергетски инспектор је овлашћен, кад у вршењу инспекцијског надзора над експлоатацијом електроенергетског објекта, инсталација, уређаја, постројења и опреме утврди да објекат, односно инсталације, уређаји, постројења и опрема не испуњавају прописане услове и да могу да доведу у питање безбедност објекта, суседних објеката, саобраћаја и околине или у опасност животе и здравље људи или кад утврди њихову неисправност, а та неисправност утиче на нерационалну и неекономичну потрошњу електричне енергије да решењем наложи организацији која користи или одржава те објекте предузимање потребних мера у року који он одреди.

Ако организација из става 1. овог члана не поступи по налогу инспектора у остављеном року, инспектор је овлашћен да донесе решење о забрани коришћења објекта, односно инсталација, уређаја, постројења и опреме док се утврђени недостаци и неправилности не отклоне.

Организација је дужна да у случају из става 2. овог члана, престане са коришћењем објекта, односно инсталација, уређаја, постројења и опреме, а по отклањању недостатака и неправилности констатованих инспекцијским прегледом, а пре настављања коришћења објекта, уређаја, постројења и опреме, известити електроенергетског инспектора.

Члан 18а

Кад електроенергетски инспектор у вршењу инспекцијског надзора утврди да се електропривредна организација не придржава закона, других прописа и општих аката којима су утврђене мере за рационално и економично коришћење енергетских горива и сировина или да се при њиховог избору и коришћењу не придржава услова и норматива у погледу квалитета, степена калоричности и других енергетских својства и услова за њихово економично коришћење у процесу производње, дужан је да, без одлагања, наложи предузимање прописаних мера.

Кад у вршењу инспекцијског надзора електроенергетски инспектор утврди да се електропривредна организација не придржава прописаних услова и мера за производњу и испоруку електричне енергије и на тај начин доводи у питање несметано функционисање електроенергетског система дужан је да решењем, без одлагања, наложи да се производња и испорука електричне енергије ускладе са прописаним условима и да предузме друге мере на које је законом овлашћен.

Члан 19.

Грађевински инспектор има право и дужност да проверава:

1. да ли се техничка документација израђује у складу са законом и другим прописима и да ли је израђује организација која је уписана у судски регистар за израду те документације, односно да ли документацију израђују радници који испуњавају прописане услове;

2. да ли је за градњу објекта, односно извођење радова издато одобрење за градњу;

3. да ли се објекат гради, односно радови изводе према техничкој документацији на основу које је издато одобрење за градњу, као и исправност те документације;

За да ли се уступање израде техничке документације и градње објекта, односно извођење радова врши у складу са законом и другим прописима;

4. да ли се, грађење објекта, односно извођење радова врши у складу са законом и другим прописима, стандардима, техничким нормативима и нормама квалитета;

5. да ли је организација која гради објекат, односно изводи радове предузела мере за безбедност објекта, суседних објеката, саобраћаја и околине;

6. да ли материјал који се уграђује и извршени радови одговарају стандардима, техничким нормативима и нормама квалитета;

7. да ли организација која гради објекат, односно изводи радове правилно води грађевински дневник;

8. да ли су вршена испитивања грађевинског материјала, конструкција и грађевинских инсталација у погледу квалитета, техничке исправности, носивости и безбедности;

9. да ли радници који руководе градњом, односно извођењем радова и радници који врше стручни надзор над грађењем испуњавају прописане услове;

10. и друге послове утврђене законом или одлуком скупштине друштвено-заједнице.

Члан 20.

Ако грађевински инспектор у вршењу инспекцијског надзора утврди, да се техничка документација за градњу објекта не израђује у складу са законом и другим прописима или да ту документацију израђује организација која није уписана у судски регистар за израду те документације или да документацију израђују радници који не испуњавају услове прописане законом, дужан је да решењем наложи да се утврђене неправилности отклоне у року који он одреди, односно да забрани даљу израду техничке документације док организација не испуни услове за њену израду.

Ако грађевински инспектор у вршењу инспекцијског надзора утврди неправилности или недостатке у техничкој документацији на основу које је одобрена градња објекта, односно извођење радова или да се објекат не гради, односно радови не изводе у складу са законом и другим прописима, стандардима, техничким нормативима и нормама квалитета или условима који важе за одређену локацију или ако се не примењују мере заштите објекта, суседних објеката, саобраћаја, људи и околине дужан је да решењем наложи инвеститору или организацији која гради објекат, односно изводи радове предузимање мера у циљу отклањања утврђених недостатака и неправилности у року који он одреди.

Ако инвеститор или организација која гради објекат, односно изводи радове не отклоне недостатке и неправилности у одређеном року или ако би даље грађење објекта, односно извођење појединих радова могло довести у питање стабилност објекта, безбедност објекта од пожара и безбедност суседних објеката, саобраћаја и околине или у опасност животе и здравље људи, инспектор је дужан да решењем наложи обуставу даљег грађења објекта, односно извођења појединих радова, док се утврђене неправилности и недостаци не отклоне.

Инвеститор, односно организација која гради објекте, односно изводи радове, су дужни да у случају из става 3. овог члана, обуставе даље грађење објекта, односно извођење појединих радова, а по отклањању недостатака и неправилности констатованих инспекцијским прегледом, а пре настављања градње објекта, односно извођење појединих радова на објекту известе грађевинског инспектора.

Члан 20а

Кад грађевински инспектор у вршењу инспекцијског надзора утврди да се објекат не гради, односно радови не изводе према техничкој документацији на основу које је одобрена градња објекта, односно извођење радова или да је одступљено од издатих урбанистичко-техничких или других услова градње дужан је да решењем наложи обуставу радова и одреди рок у коме је инвеститор дужан да прибави одобрење за градњу по измењеној техничкој документацији или да наложи отклањање других неправилности ради усклађивања градње објекта,

односно извођење радова са одобреном техничком документацијом и условима градње.

У случају из става 1. овог члана, инвеститор, односно извођач радова су дужни да обуставе даље грађење објекта, односно извођење радова, а по прибављеном одобрењу за градњу по измењеној техничкој документацији или отклањању утврђених неправилности, да извести грађевинског инспектора.

Ако инвеститор не поступи по налогу грађевинског инспектора у остављеном року или ако надлежни орган донесе решење о одбијању захтева за издавање одобрења за градњу, односно извођење радова по измењеној техничкој документацији које је коначно у управном поступку, инспектор је дужан да решењем наложи рушење дела објекта чија се градња не може ускладити са техничком документацијом и условима градње, односно да наложи предузимање других мера ради отклањања утврђених неправилности.

Члан 206

Ако у вршењу инспекцијског надзора грађевински инспектор утврди или на други начин сазна да се уступање израде техничке документације или градње објекта, односно извођење радова не врши у складу са законом и другим прописима дужан је да на те неправилности писмено упозори организацију која врши уступање и да предузме друге мера за које је овлашћен.

Члан 21.

Ако грађевински инспектор у вршењу инспекцијског надзора над грађењем објекта, односно извођењем радова утврди да се неправилности или недостаци на објекту не могу отклонити, а да представљају опасност по стабилност објекта, безбедност објекта од пожара, безбедност суседних објеката, саобраћаја и околине, односно опасност по живот и здравље људи, дужан је да, без одлагања, независно од тога да ли се објекат гради, односно радови изводе са или без одобрења, решењем наложи да се објекат или његов део поруши.

На начин из става 1. овог члана поступиће и грађевински инспектор у случају кад утврди да се објекат гради, односно радови изводе без одобрења на подручју које урбанистичким, односно просторним планом није предвиђено за изградњу објеката те врсте и намене.

Члан 22.

Инспектор парних котлова има право и дужност да проверава:

1. да ли се производња парног котла врши према техничкој документацији за израду парног котла и у складу са стандардима, техничким нормативима и нормама квалитета;

2. да ли парни котао који се уграђује има атест од стране овлашћене организације удруженог рада;

3. да ли организација која корисни парни котао предузима мере за рационално и економично коришћење енергетских горива и сировина и да ли се при њиховом избору и коришћењу придржава прописаних услова и норматива у погледу квалитета, степена калоричности и других енергетских својстава и услова за њихово економично коришћење у односу на техничке и друге карактеристичне парног котла;

4. да ли организација која користи парни котао правилно одржава и врши редовну контролу и испитивање парног котла сагласно посебним прописима и да ли парни котао који је у употреби испуњава све техничке услове којима се обезбеђује заштита људи и имовине и економичност коришћења енергетских горива и сировина.

5. да ли се инсталације топловода и других цевовода под притиском граде, односно постављају и користе у складу са законом и другим прописима;

6. да ли је за уграђивање парног котла, односно извођење других радова издато одобрење надлежног органа;

7. да ли се градња постројења гасовода и нафтовода врши према техничкој документацији на основу које је издато одобрење за градњу и у складу са законом и другим прописима, стандардима, техничким нормативима и нормама квалитета;

8. и друге послове утврђене законом или одлуком скупштине друштвено-политичке заједнице.

Члан 23.

Инспектор парних котлова је дужан, кад у вршењу инспекцијског надзора утврди, да се израда парног котла не врши у складу са техничком документацијом за његову израду или да та документација није урађена у складу са законом и другим прописима, стандардима, техничким нормативима и нормама квалитета, да решењем наложи да се отклоне утврђене неправилности у року који он одреди.

Произвођач парног котла је дужан да по отклањању неправилности констатованих инспекцијским прегледом извести инспектора парних котлова.

Члан 24.

Ако инспектор парних котлова у вршењу инспекцијског надзора утврди да се радови на уграђивању и монтажи парног котла, односно извођења других радова не врши према техничкој документацији за извођење тих радова или да се организација која врши уграђивање и монтажу не придржава закона и других прописа, стандарда, техничких норматива и норми квалитета дужан је да решењем наложи инвеститору или организацији која врши уграђивање опреме да се утврђене неправилности и недостаци отклоне у року који он одреди.

Ако инспектор парних котлова у вршењу инспекцијског надзора над коришћењем парног котла утврди да парни котлао не испуњава прописане техничке услове или да се корисник парног котла не придржава прописа за његово одржавање и мера за рационалну и економичну потрошњу енергетских горива и сировина дужан је да решењем наложи да се утврђене неправилности и недостаци отклоне у року који он одреди.

Ако инспектор парних котлова у вршењу инспекцијског надзора над коришћењем парног котла утврди да парни котлао не испуњава техничке и друге услове којима се обезбеђује заштита људи и имовине или да се корисник парног котла не придржава прописа за његово одржавање или да не врши његову контролу и испитивање у прописаним роковима дужан је да решењем наложи да се утврђене неправилности и недостаци отклоне у року који одреди.

Корисник парног котла је дужан да у случају из става 3. овог члана, престане са коришћењем парног котла, а по отклањању недостатака и неправилности констатованих инспекцијским прегледом, а пре почетка коришћења парног котла, извести инспектора парних котлова.

Члан 24а

Кад инспектор парних котлова утврди да се организација која користи парни котлао не придржава закона, других прописа и општих аката којима су утврђене мере за рационално и економично коришћење енергетских горива и сировина или да се при њиховом избору и коришћењу не придржава прописаних услова дужан је да поступи у смислу члана 18а став 1. овог закона.

Члан 25.

Кад електроенергетски или грађевински инспектор или инспектор парних котлова, у вршењу инспекцијског надзора, утврди да се објекат гради, односно радови изводе без одобрења надлежног органа или да се врши уграђивање, односно монтажа инсталација, уређаја, постројења и опреме или уграђивање, односно монтажа парног котла без одобрења, кад је прибављање одобрења за извођење тих радова законом прописано, дужан је, без одлагања, да решењем наложи обуставу радова и истим решењем одреди рок у коме је инвеститор дужан да поднесе доказ да је прибавио одобрење за градњу, односно извођење радова.

Ако инвеститор у остављеном року не поступи по налогу инспектора или ако надлежни орган донесе решење о одбијању захтева за издавање одобрења за

градњу, односно извођење других радова које је коначно у управном поступку, инспектор је дужан да, без одлагања, донесе решење о рушењу објекта или његовог дела, односно о враћању објекта у првобитно стање.

Рок из става 1. овог члана не може бит краћи од 30 дана ни дужи од 90 дана.

Инвеститор не може да настави грађење објекта, односно извођење других радова, пре но што прибави одобрење за градњу, односно извођење радова.

Члан 25а

Ако електроенергетски или грађевински инспектор или инспектор парних котлова у вршењу инспекцијског надзора утврди да је завршена градња објекта, односно уграђивање или монтажа инсталација, уређаја, постројења, опреме или парног котла без одобрења, дужан је да, без одлагања, покрене поступак код надлежног органа за рушење таквог објекта, односно за предузимање других мера.

На начин из става 1. овог члана поступиће инспектор и у случају кад утврди да се недостаци на завршеном објекту, односно инсталацијама, уређајима, постројењу, опреми или парном котлу, независно од тога да ли је објекат изграђен, односно да ли су радови изведени са или без одобрења, не могу отклонити а представљају опасност по стабилност објекта, опасност за живот и здравље људи или утичу на безбедност објекта од пожара, безбедност саобраћаја или суседних објеката.

Кад инспектор у вршењу инспекцијског надзора утврди да се без одобрења за употребу користи објекат, инсталације, уређаји, постројења, опрема или парни котла изграђени на основу одобрења за градњу, односно за извођење радова, дужан је да о томе, без одлагања, обавести надлежни орган управе ради предузимања законом прописаних мера.

Члан 26.

Против решења општинског инспекцијског органа, може се изјавити жалба одговарајућем републичком инспекцијском органу у року од 15 дана од дана пријема решења.

Ако је решење у првом степену донео орган техничке инспекције општине са територије града Београда жалба се изјављује одговарајућем градском органу техничке инспекције.

Против првостепеног решења градског органа техничке инспекције жалба се изјављује одговарајућем републичком органу, односно органу у саставу, ако послове техничке инспекције врши орган у саставу.

Против првостепеног решења републичког органа техничке инспекције жалба се изјављује Извршном већу Скупштине СР Србије.

Жалба изјављена на решење инспектора не задржава извршење решења.

Члан 27.

О извршеном инспекцијском надзору инспектор је дужан да сачини записник у коме констатује над којим објектима и радовима је надзор извршен, недостатке и неправилности које су утврђене инспекцијским надзором, мере које се морају предузети у циљу отклањања утврђених неправилности и недостатака, рокови за њихово предузимање, као и други подаци о предмету и начину вршења инспекцијског надзора.

Записник о извршеном инспекцијском надзору потписује инспектор и одговорно лице у организацији која је инвеститор или која изводи радове, односно организацији која користи објекат над којим је извршен инспекцијски надзор.

Записник о извршеном инспекцијском надзору инспектор доставља органу самоуправљања организације у којој је вршен инспекцијски надзор и пословодном органу.

Орган самоуправљања је дужан да размотри стање утврђено инспекцијским надзором, предузме одговарајуће мере и да о томе обавести одговарајући орган техничке инспекције најкасније осам дана по истеку рока одређеног за предузимање наложених мера.

Члан 28.

Ако при вршењу инспекцијског надзора инспектор основано посумња у техничку исправност електроенергетског објекта, инсталација, уређаја, постројења и опреме или у квалитет грађевинског материјала и елемената који се уграђују или техничку исправност парног котла, може да изда налог инвеститору, извођачу радова или произвођачу да изврши њихово испитивање преко организације која је уписана у судски регистар за вршење одговарајуће делатности.

За предузимање радње из става 1. овог члана инспектор је дужан да одреди примеран рок.

Организација којој је наложено да изврши испитивање објекта, инсталација, уређаја, постројења и опреме, односно квалитета грађевинског материјала или елемената или техничку исправност парног котла дужна је да поступи по налогу инспектора и о резултатима испитивања да га извести.

Организација удруженог рада која врши испитивање квалитета и других својстава грађевинског материјала, конструкција и осталих елемената који се уграђују у објекат, као и произвођач кад врши та испитивања, дужни су да атесте, декларације и другу документацију којом се утврђују одступања тих производа од прописаних техничких норматива, норми квалитета и других услова за производњу, доставе надлежној републичкој инспекцији у року од десет дана од дана њиховог издавања.

Члан 29.

Ако инспектор при вршењу инспекцијског надзора нађе да је повредом прописа учињен прекршај, привредни преступ или кривично дело дужан је, без одлагања, да поднесе захтев за покретање прекршајног поступка, односно пријаву јавном тужилаштву за покретање поступка због привредног преступа, односно кривичног дела.

Орган коме је поднет захтев за покретање прекршајног поступка, односно орган коме је поднета пријава за покретање поступка због привредног преступа или кривичног дела, дужан је о исходу поступка да обавести орган управе надлежан за послове одговарајуће инспекције чији је инспектор поднео захтев, односно пријаву.

Против решења о прекршају донетог по захтеву инспектора за покретање прекршајног поступка, жалбу може изјавити и орган управе надлежан за послове одговарајуће инспекције чији је инспектор поднео захтев за покретање прекршајног поступка.

Члан 30.

Ако инспектор у вршењу инспекцијског надзора утврди да су повређени прописи и мере над чијим извршењем врши надзор други орган дужан је да, без одлагања, обавести тај орган.

IV. НАДЛЕЖНОСТ РЕПУБЛИЧКОГ ИНСПЕКЦИЈСКОГ ОРГАНА

Члан 31.

Републички орган управе надлежан за послове електроенергетске инспекције врши инспекцијски надзор над следећим објектима и радовима:

- електроенергетским постројењима и уређајима напона 110 и више киловолти;
- нуклеарним електранама;
- електранама до 50 и више мегаволтампера;
- електричним уређајима и постројењима у објектима из члана 32. ал. 4, 5. и 6. овог закона;
- другим објектима одређеним законом.

Инспекцијски надзор над објектима из става 1. алинеје 1. и 2. овог члана врши републички електроенергетски инспектор у току пројектовања, грађења и експлоатације тих објеката, а над објектима из става 1. алинеја 3. овог члана у току градње, односно уграђивања и монтаже уређаја и постројења.

Члан 32.

Републички орган управе надлежан за послове грађевинске инспекције врши инспекцијски надзор над грађењем објеката и извођењем других грађевинских радова на објектима:

- високим бранама за које је прописано техничко осматрање;
- хидроелектранама снаге 50 и више мегаволтампера;
- термоелектранама снаге 50 и више мегаволтампера;
- за производњу и употребу нуклеарне енергије;
- за производњу и прераду нафте и гаса;
- базне хемијске индустрије, црне и обојене металургије;
- за производњу целулозе и папира;
- регионалних и међурегионалних објеката водоснабдевања;
- стадиона и силоса;
- мостовима распона 30 и више метара, који нису објекти јавних путева;
- грађевинским радовима код градње нафтовода и гасовода;
- објектима распона 30 и више метара, конструкције система љуска, преднапругнутих и спрегнутих конструкција и купола;
- другим објектима одређеним законом.

Члан 33.

Републички орган управе надлежан за послове инспекције парних котлова врши надзор над:

- изразом и одржавањем парних котлова и затворених судова за компримоване течне и под притиском растворене гасове класе I и II (ЈУС, М.Е: 2.151);
- изразом, реконструкцијом, одржавањем и употребом парних котлова и судова под притиском у термоелектранама;
- употребом парних котлова у котловским постројењима чији је укупни капацитет преко 50 тона часа паре;
- градњом, реконструкцијом и одржавањем постројења магистралних гасовода и нафтовода;
- другим објектима одређеним законом.

Члан 34.

Радам републичке инспекције руководи главни инспектор.

V. КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 34а

Новчаном казном од 50.000 до 150.000 нових динара казниће се за привредни преступ:

1. инвеститор ако настави градњу објекта, односно извођење других радова по доношењу решења о обустави радова или пре отклањања свих неправилности и недостатака због којих је градња, односно извођење радова обустављено (члан 17. став 3, члан 20. став 4. и члан 20а став 2) или ако настави градњу објекта, односно извођење радова пре него што прибави одобрење за градњу (члан 25. став 4),

2. организација која користи или одржава електроенергетски објекат, инсталације, уређаје, постројења и опрему ако настави да их користи по доношењу решења о забрани њиховог коришћења или пре отклањања свих неправилности и недостатака констатованих инспекцијским прегледом (члан 18. став 3);

3. корисник парног котла ако настави са његовим коришћењем по доношењу решења о забрани коришћења или пре отклањања неправилности и недостатака констатованих инспекцијским прегледом (члан 24. став 4).

За привредни преступ из става 1. овог члана казниће се и одговорно лице у организацији новчаном казном од 1.000 до 10.000 нових динара.

Члан 34б

Новчаном казном од 15.000 до 150.000 нових динара казниће се за привредни преступ електропривредна организација и организација која је корисник парног

котла ако не предузме прописане мере за рационално и економично коришћење енергетских горива и сировина које нареди инспектор у смислу члана 18а став 1. и члана 24а овог закона.

За привредни преступ из става 1. овог члана казниће се и одговорно лице у електропривредној организацији, односно у организацији која је корисник парног котла новчаном казном од 1.000 до 10.000 нових динара.

Члан 35.

Новчаном казном од 1.000 до 10.000 нових динара казниће се за прекршај:

1. инвеститор, односно извођач радова и произвођач ако не изврши испитивање објекта, уређаја, постројења и опреме, односно квалитет грађевинског материјала и елемената или техничку исправност парног котла (члан 28. став 3);

2. организација која врши испитивање квалитета и других својстава грађевинског материјала, конструкција и других елемената, односно произвођач тих производа који врши та испитивања, ако не достави надлежној инспекцији атест, декларацију или другу документацију којом се утврђују одступања тих производа од прописаних норматива и норми квалитета (члан 28. став 4).

За прекршај из става 1. овог члана казниће се и одговорно лице у организацији новчаном казном од 100 до 1.000 нових динара.

Члан 36.

Новчаном казном од 1.000 до 10.000 нових динара казниће се за прекршај организација:

1. ако по отклањању недостатака констатованих инспекцијским прегледом, а пре настављања радова на грађењу објекта, уграђивању, односно монтажи инсталација, уређаја, постројења и опреме не извести електроенергетског инспектора (члан 17. став 3);

2. ако по отклањању недостатака и неправилности констатованих инспекцијским прегледом, а пре настављања коришћења објекта, уређаја, постројења и опреме не извести електроенергетског инспектора (члан 18. став 3);

3. ако по отклањању недостатака и неправилности констатованих инспекцијским прегледом, а пре настављања градње објекта, односно извођења појединих радова на објекту, не извести грађевинског инспектора (члан 20. став 4);

4. ако по отклањању неправилности констатованих инспекцијским прегледом не извести инспектора парних котлова (члан 23. став 2);

5. ако по отклањању недостатака и неправилности констатованих инспекцијским прегледом, а пре коришћења парног котла не извести инспектора парних котлова (члан 24. став 4);

6. ако о извршеним испитивањима не извести инспектора (члан 28. став 3).

За прекршај из става 1. овог члана казниће се и одговорно лице у организацији новчаном казном од 100 до 1.000 нових динара.

Члан 37.

Новчаном казном од 100 до 1.000 нових динара казниће се грађанин, односно грађанско-правно лице за прекршај ако настави грађење објекта, односно извођење других радова пре прибављеног одобрења за градњу, односно извођење радова (члан 25. став 4).

Члан 37а

Новчаном казном од 100 до 1.000 нових динара казниће се за прекршај инспектор:

1. ако не наложи отклањање неправилности или недостатака из разлога наведених у члану 17. став 1, члану 28. став 1, члану 20. став 2, члану 23. и члану 24. ст. 1. и 2. овог закона;

2. ако не наложи обуставу радова, односно забрану коришћења објекта, инсталација, уређаја, постројења, опреме или коришћење парног котла из разлога наведених у члану 17. став 2, члану 18. став 2. и члану 20а став 1. овог закона;

3. ако не наложи рушење објекта из разлога наведених у члану 21. овог закона;

4. ако не поступи на начин прописан чланом 20б овог закона.

VI. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 38.

Даном ступања на снагу овог закона престаје да важи Закон о електроенергетској и грађевинској инспекцији парних котлова ("Сл. гласник СРС", број 1/71).

Члан 39.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Социјалистичке Републике Србије".